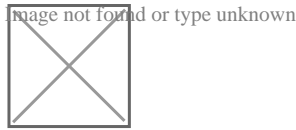

Σαν σήμερα γεννήθηκε ο Παπαδιαμάντης

[/ Πεμπτούσια](#)

Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, ο άγιος των ελληνικών γραμμάτων όπως ονομάστηκε, γεννήθηκε σαν σήμερα στη Σκιάθο στις 4 Μαρτίου 1851. Ήταν ένα από τα εννέα παιδιά του δάσκαλου και ιερέα Αδαμάντιου Εμμανουήλ (1817-1897) και της Γκιουλώς Μωραΐτη (1822-1896). Μεγάλωσε μέσα σ' ένα κλίμα βαθιάς ευλάβειας ποτιζόμενος από τα ανόθευτα νάματα της ελληνορθόδοξου παραδόσεως. Έμαθε τα πρώτα γράμματα στην πατρίδα του και στη Σκόπελο, φοίτησε κατόπιν στο γυμνάσιο της Χαλκίδας και ολοκλήρωσε τις γυμνασιακές του σπουδές στην Αθήνα (Βαρβάκειο) μέσα σε πολλές στερήσεις. Το 1874 ενεγράφη στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών από την οποία ουδέποτε απεφοίτησε.

Φύση ασκητική ο Παπαδιαμάντης, στα είκοσί του πήγε στο Άγιο Όρος μαζί με τον εξάδελφό του, επίσης διηγηματογράφο, Αλέξανδρο Μωραΐτιδη, για να προσκυνήσει, όπως έλεγε ο ίδιος. Πάντως, δεν έμεινε πολύ εκεί. Γύρισε στην Αθήνα και όλη του η ζωή κύλησε λιτά και ασκητικά ανάμεσα στη βιοπάλη, τη συγγραφή και την εκκλησία, έτσι ονομάστηκε Κοσμοκαλόγηρος. Επί χρόνια ήταν ο τακτικός ψάλτης στο εκκλησάκι του Αγίου Ελισσαίου στο Μοναστηράκι με λειτουργό τον Άγιο Νικόλαο Πλανά και από τα μικρά του χρόνια ως το θάνατό του η πιο αγαπημένη του ενασχόληση ήταν η μελέτη εκκλησιαστικών βιβλίων.

Άφησε την τελευταία του πνοή ξημερώματα στις 3 Ιανουαρίου του 1911, στη Σκιάθο. Ήταν άρρωστος με πνευμονία.

Πλήθος ελλήνων λογοτεχνών, έγραψαν δοκίμια ή ποιήματα εμπνευσμένα από την προσωπικότητα και το έργο του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη.

Ο νομπελίστας ποιητής Γ. Σεφέρης, στο δοκίμιό του για τον Μακρυγιάννη έγραφε: «Ο Μακρυγιάννης είναι ο πιο σημαντικός πεζογράφος της νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας, αν όχι ο πιο μεγάλος, γιατί έχουμε τον Παπαδιαμάντη». Ως «την κορυφή των κορυφών» τον χαρακτήριζε τον Παπαδιαμάντη, ο μεγάλος Κ.Π.Καβάφης. «Όπου και να σας βρίσκει το κακό... όπου και να θολώνει ο νους σας... μνημονεύετε Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη», έγραφε ο νομπελίστας Οδυσσέας Ελύτης. «Η ψυχή του είναι καθαυτό η ρωμείκη λαϊκή ψυχή», τόνιζε ο Γρηγόριος Ξενόπουλος. Ένας από τους μεγάλους ποιητές μας ο Νίκος Καρούζος γράφει για

τον «ακέραιο» Παπαδιαμάντη:

Ο ΑΚΕΡΑΙΟΣ ΚΥΡ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Θαμνώδη ρήματα και φύλλα καταπράσινα της γλώσσας.

Μεγάλος άνθρωπος κι ανέσπερος έλληνας που κράτησε
τον πόνο στο σωστό του το ύψος

αγνοώντας και δημοτικισμούς και εξελικτισμούς και μόδες

αγνοώντας τα εκάστοτε μορμολύκεια

την ασίγαστη γενικότητα των πιθήκων

αγνοώντας τον αιώνα της καλπάζουσας εξυπνάδας

ο ανοξείδωτος.

Ήδη τα θύματα της Προόδου που πρόωρα σκουριάζει

πάνε στην πατρίδα του τη Σκιάθο

κι αγοράζουν ελπίζοντας οικόπεδα

πάνε για λίγο αεράκι λίγη θάλασσα και φρέσκο φεγγάρι.

Μα ειν' αδύνατο να κοροϊδέψουμε τη ρημαγμένη φύση
με ξιπόλητα Σαββατοκύριακα και με τροχόσπιτα.

Ο ακέραιος κυρ Αλέξανδρος
εκείνος ο περιούσιος Παπαδιαμάντης
και το κεράκι μας ακόμη δεν το θέλει.

Νίκος Καρούζος

(Από τη συλλογή: ΧΟΡΤΑΡΙΑΣΜΕΝΑ ΧΑΣΜΑΤΑ, Εγνατία, 1974)

ΠΗΓΕΣ: <http://www.sansimera.gr/biographies/1144#ixzz41w6OCryL>
www.pemptousia.gr